

polecane przez
egzaminatorów

**pewniak
na teście**

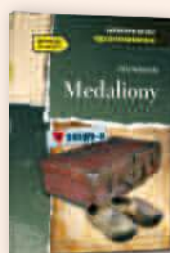
Józef Bédier

Dzieje Tristana i Izoldy

GRĘG
WYDAWNICTWO EDUKACYJNE

Lektury z opracowaniem – w miękkich oprawkach!

Wydawnictwo GREG jest największym wydawcą lektur w Polsce. Pełnego wyboru tytułów szukaj w najlepszych księgarniach i na www.greg.pl!

odtworzył **Józef Bédier**

DZIEJE

TRISTANA

I IZOLDY

Przełożył

Tadeusz Żeleński (Boy)

Wydanie IV poprawione

Notatki na marginesie

Cytaty, które warto znać

Streszczenie

Opracowały

Anna Popławska

Honorata Liszka

Wydawnictwo GREG®

Kraków

Odtworzył:
Józef Bédier

Przełożył:
Tadeusz Żeleński (Boy)

Tytuł:
Dzieje Tristana i Izoldy

Autorki opracowania:
Anna Popławska
Honorata Liszka

Korekta:
Agnieszka Nawrot
Karolina Rymut
Maria Zagnińska

Projekt okładki:
Aleksandra Zimoch

Ilustracje:
Lucjan Ławnicki

ISBN 978-83-7327-163-0

Wydanie IV poprawione

Copyright by Wydawnictwo GREG®

2024

Wydawnictwo GREG®
31-979 Kraków, ul. Klasztorna 2B
tel. (12) 680 15 50
www.greg.pl

Księgarnia internetowa: www.greg.pl

Znak firmowy GREG®
zastrzeżony w Urzędzie Patentowym RP.

Wszystkie prawa zastrzeżone.
Żadna część niniejszej publikacji nie może być reprodukowana
lub przedrukowana bez pisemnej zgody Wydawnictwa GREG®.

Skład i łamanie:
BROS

Wstęp

Trzymasz właśnie w ręku jedną z lektur, którą będziesz omawiać na lekcjach języka polskiego. Oprócz **pełnej treści lektury** bez żadnych skrótów znajdziesz tutaj **najlepsze na rynku** dokładne, wyczerpujące opracowanie. Zostało ono przygotowane we współpracy z doświadczonymi polonistami, uwzględniając wszystkie zagadnienia, które mogą Ci się przydać – w oparciu o tematy lekcji, wypracowania, pytania z podręczników i testów, a także wymagania z podstawy programowej. Znajdziesz więc tutaj:

- biografię pisarza zawierającą wszystkie potrzebne fakty,
- precyzyjnie określony i opisany gatunek literacki utworu,
- szczegółowy plan wydarzeń,
- dokładne informacje o czasie i miejscu akcji wraz z wykazem bohaterów,
- staranne i dokładne streszczenie,
- wnikliwie omówioną problematykę,
- wyczerpującą charakterystykę najważniejszych postaci.

Treść utworu została opatrzona **komentarzami na marginesach**, które wskazują najważniejsze informacje – o miejscach, postaciach, czasie akcji, ważne fakty, wydarzenia, cytaty. Możesz je potem łatwo odnaleźć w indeksie komentarzy.

Absolutną nowością jest pojawiający się na marginesach opracowania **znaczek „pewniak na teście”**. Wskazuje on treści, które zazwyczaj pojawiają się w pytaniach z danej lektury we wszelkich testach sprawdzających wiedzę, a także w podręcznikach i na klasówkach. Warto zwrócić na nie szczególną uwagę – jest duże prawdopodobieństwo, że i Ty **spotkasz się na teście czy klasówce z pytaniami o te zagadnienia!**

Mamy nadzieję, że praca z przygotowaną przez nas lekturą będzie dla Ciebie łatwa i przyjemna.

Wydawnictwo GREG

odtworzył **Józef Bédier**

DZIEJE

TRISTANA

I IZOLDY

Autor: nieznany; z tekstów średniowiecznych odtworzył Józef Bédier, tłumaczył Tadeusz Źeleński (Boy)

Tytuł: *Dzieje Tristana i Izoldy*

Rodzaj literacki: epika

Gatunek literacki: romans rycerski

Bohaterowie: Tristan i Izolda – główni, król Marek – pierwszoplanowy, baronowie – zdrajcy, Brangien, Perynis – wierni służący Izoldy, rycerze

Temat: nieszczęśliwa miłość silniejsza niż śmierć

Dzieciństwo Tristana

*Du waerest zwäre baz genant:
Juvente bele et la riant!*¹

Gotfryd ze Strasburga

Panowie miłośnicy, czy wola wasza usłyszeć piękną opowieść o miłości i śmierci? To rzecz o Tristanie i Izoldzie królowej. Słuchajcie, w jaki sposób w wielkiej radości, w wielkiej żalobie miłowali się, później zasię² pomarli w tym samym dniu, on przez nią, ona przez niego.

Za dawnych czasów król Marek panował w królestwie Kornwalii³. Dowiedziawszy się, iż nieprzyjaciele niepokoją go, Riwalen, król ziemi lońskiej, przebył morze, aby mu śpieszyć z pomocą. Służył mu mieczem i radą niegorzej od szczerego lennika⁴ i tak wiernie, iż Marek dał mu w nagrodę piękną Blancheflor, swą siostrę, którą król Riwalen miłował przedziwną miłością.

Miejsce akcji

Pojał ją za żonę w klasztorze tyntagielskim. Ale ledwie ją zaślubił, doszła go wieść, iż dawny nieprzyjaciel, diuk⁵ Morgan, spadłszy na ziemię lońską pustoszy jego grody, pola i miasta. Riwalen narządził pospiesznie okręty i powiodł Blancheflor, wówczas już brzemienną, ku swej dalekiej ziemi. Przybił do lądu naprzeciw zamku w Kanoel, powierzył królowę pieczy marszałka Rohałta, którego wszyscy dla jego wierności wołali pięknym mianem Rohalt Dzierżący Słowo; następnie zebrawszy baronów odjechał na wojnę.

Tristan – rodzice

Blancheflor czekała go długo. Niestety, nie miał wrócić. Pewnego dnia dowiedziała się, że diuk Morgan zabił go zdradą. Nie płakała po mężu; nikt nie usłyszał krzyku ani lamentu; ale członki jej stały się wątłe i słabe; dusza żądała pilnym pragnieniem wydostać się z ciała. Darmo Rohalt siłił się pocieszyć ją.

– Królowo – mówił – nic się nie zyska przydając żalobę żalobie. Żali każdemu, kto się rodzi, nie jest pisane umierać? Niech Bóg przytuli umarłe, a ochrania żywe!...

¹ motto:

*Du waerest zwäre baz genant:
Juvente bele et la riant!*

Zapewne nazwano by cię lepiej:

Piękna Młodości uśmiechnięta! (przekł. Z. Czerny)

² *zasię* (starop.) – zaś.

³ *Kornwalia* – hrabstwo w Wielkiej Brytanii, obejmujące część Półwyspu Kornwalijskiego i wyspy Scilly.

⁴ *lennik* – użytkownik ziemi nadanej w lenno, zobowiązany do lojalności wobec seniora, udzielania mu pomocy wojskowej, materialnej oraz rady.

⁵ *diuk* – książę.

Izold popieściła Łapaja dłonią i rzekła:

– Panie, oszczędź go! Słyszałam o leśniczym galijskim, który nauczył psa, aby bez szczekania tropił ślady zranionych jeleni... Miły Tristanie, cóż za radość, gdyby się udało nie szczedząc mozołu przyuczyć tak Łapaja!

Zadumał się chwilę, gdy pies lizał ręce Izoldy. Tristan uczuł litość i rzekł:

– Spróbuję, zbyt ciężko mi go zabijać.

Niebawem Tristan wybrał się na łowy, poszczuł daniela, sięgnął go strzałą. Pies chce pomykać śladami daniela i szczeka tak głośno, że cały las rozbrzmiewa. Tristan uderzeniami zmusza go do milczenia. Łapaj podnosi głowę ku panu; dziwi się, nie

śmie już szczekać, opuszcza ślad. Tristan bierze go do nogi, następnie uderza się po cholewie gałązką kasztana, jak czynią myśliwcy, aby pobudzić psy. Na ten znak Łapaj chce znowu szczekać i Tristan znów karcą. Ucząc w ten sposób, nim jeszcze upłynął miesiąc, ułożył go, aby polował niemo. Kiedy strzała zraniła daniela lub sarnę, Łapaj nigdy nie wydając głosu tropił ślad po śniegu, po lodzie lub trawie; jeśli dopadł bydłęcia wśród drzew, umiał zaznaczyć miejsce znosząc gałązki; jeśli dosięgnął go na równinie, zbierał trawy pod zwalone ciało i wracał bez jednego szczeknięcia, aby sprawdzić pana.

Miłość – życie w lesie

Minęło lato. Przyszła zima. Kochankowie żyli w dziupli skalnej: na ziemi stwardniałej od mrozu sople lodu jeżyły ich postanie z zeschniętych liści. Dzięki potężnej miłości ani jedno, ani drugie nie czuło swej nędzy.

Zasię, kiedy przyszła życzliwsza pora, wzniesli pod wielkimi drzewami szałas z pozieleniałych gałęzi. Tristan znał od dzieciństwa sztukę udawania śpiewu ptaków leśnych; mógł wedle ochoty udać wilgę, sikorę, słowika i wszelki ród skrzydlaty, i nie-

kiedy pod gałęziami szałas, przybywszy na jego wołanie, liczne ptaki z odętą gardzielią wiodły swe pieśni w pełnym słońcu.

Kochankowie nie przebiegali już lasu błędząc bez przerwy; żaden bowiem z baronów nie ważył się ich ścigać wiedząc, iż Tristan powiesiłby ich na gałęzi. Jednego dnia wszelako jeden ze zdrajców, Gwelon (niech go Bóg skarże!), uniesiony zapalem polowania, ośmielił się puścić w okolice moreńskiego boru. Tegoż samego rana na skraju lasu, w wyrwie potoku, Gorwenal zdjawszy siodło ze swego rumaka dał mu się popaść świeżą trawą; opodał, pod altaną z liści, na kwietnym posłaniu, Tristan dzierżył królowę obłąpioną w uścisku i oboje spali.

Nagle Gorwenal usłyszał granie sfory: w wielkim pędzie psy ścigały jelenia, który rzucił się w rozpadlinę. Z daleka na równi ukazał się myśliwiec; Gorwenal poznał go; był to Gwelon, człowiek, którego pan jego nienawidził ponad innych. Sam, bez giermka, z ostrogami wbitymi w krwawiące boki konia, smagając go po karku, nadbiegał. Zaczajony za drzewem Gorwenal czatuje nań; tamten nadjeżdża szybko, wolniej zaś przyjdzie mu wrócić!

Gwelon –
śmierć

Mija: Gorwenal wypada z zasadzki, chwytą za uzdę i przywodząc sobie w tejsze chwili na oczy wszystko złe, które ten człowiek sprawił, strąca go z konia, siecze i odchodzi unosząc uciętą głowę. A tam pod altaną z liści, na kwietnym posłaniu, Tristan i królowa spali obłąpieni ciasno. Gorwenal podszedł bez hałasu, z głową zabitego w dłoni.

Skoro myśliwcy znaleźli pod drzewem kadłub bez głowy, przerażeni, jak gdyby Tristan ich ścigał, uciekli lękając się śmierci. Od tego czasu nikt już nie waży się polować w tym lesie.

Aby ucieszyć przy obudzeniu serce pana, Gorwenal przywiązał za włosy głowę do sklepienia szałas; gęste sitowie okalało ją wieńcem.

Tristan obudził się i ujrzał wpółukrytą za liśćmi głowę, która nań patrzyła. Poznał Gweloną; zrywa się na nogi przestraszony. Ale nauczyciel jego krzyczy:

– Uspokój się, nieżywy jest, zabiłem go tym mieczem. Synu, to był twój nieprzyjaciel!

I Tristan weseli się; ten, którego nienawidził, Gwelon, nie żywie.

Od tej pory nikt nie odważył się już zapuszczać do dzikiego boru, strach strzeże doń przystępu i kochankowie są w nim panami. Wówczas to Tristan uczynił sobie łuk Niechybny, który zawsze trafiał do celu, człowieka czy zwierzę, w zamierzone miejsce.

Panowie miłościwi, było to w dzień letni, w czasie żniw, nieco po Zielonych Świątkach, i ptaki po rosie śpiewały na bliską jutrzeńkę. Tristan wyszedł z szałas, opasał miecz, narządził łuk Niechybny i sam jeden poszedł na łowy do lasu. Nim zejdzie wieczór, przygodzi mu się wielka troska. Nie, nigdy kochankowie nie kochali się tak bardzo i nie odpokutowali tego tak ciężko.

Skoro Tristan wrócił z łowów, zmorzony srogim upalem, wziął królowę w ramiona.

– Miły mój, gdzie byłeś?

– Za jeleniem, który mnie znużył do cna. Patrz, pot spływa z moich członków; chciałbym położyć się spać.

Izolda o Białych Dłoniach

*Ire de femme est a duter,
Mult s'en deit bien chascuns garder.
Cum de leger vient lur amur,
De leger revient lur haür.*⁴²

Thomas

Ważny cytat

Kochankowie nie mogli żyć ani umrzeć jedno bez drugiego. W rozłączeniu nie było to życie ani śmierć, ale i życie, i śmierć razem.

Tristan – wędrówka

Przez morza, przez wyspy i kraje Tristan chciał uchronić swą niedolę. Ujrzał znowu rodzinną ziemię lońską, gdzie Rohań Dzierzący Słowo przyjął syna ze łzami rozczulenia; ale nie mogąc ścierpieć odpoczynku w swej ziemi Tristan wędrował dalej poza księstwa i królestwa szukając przygód. Z Lonii do Fryzji, z Fryzji do Gawii, z Allemanii do Hiszpanii, służył wielu panom, dokonał wielu dzieł. Ale przez dwa lata żadna wieść nie przyszła doń z Kornwalii, żaden przyjaciel, żadne poselstwo.

Wówczas uwierzył, iż Izolda odeszła odeń myślą i że go zapomniała.

Owóż zdarzyło się, iż jednego dnia jadąc samowtór z Gorwenalem wszedł na ziemię Bretanii⁴³. Jechali przez opustoszałą równinę: wszędy mury poburzone, wsie bez mieszkańców, pola zżarte ogniem; konie ich brodziły w węglu i popiele. Jadąc przez pusty step Tristan myślał:

„Jestem znużony i zmordowany. Na co mi się zdadzą te przygody? Moja pani daleko, nigdy jej nie obaczę. Czemu od dwu lat nie kazała mnie szukać po obcych krajach? Żadnego poselstwa od niej. W Tyntagielu król czci ją i służy jej: żyje w radości. Snadź dzwonek psa zaczarowanego dobrze pełni dzieło! Zapomina o mnie: mało jej waży minione żałoby i radości, mało waży nieszczęśnik, który błądzi po tym

⁴² motto:

*Ire de femme est a duter,
Mult s'en deit bien chascuns garder.
Cum de leger vient lur amur,
De leger revient lur haür.* –

Należy obawiać się gniewu kobiety,

Niech każdy ma się przed nim na baczości;

Jak łatwo przychodzi im miłość,

Tak łatwo przychodzi nienawiść. (przekł. Z. Czerny).

⁴³ *Bretania* – kraina hist. w pn.-zach. Francji.

KRÓTKIE OPRACOWANIE

Pewniak na teście → to będzie na teście

KRÓTKO O UTWORZE

Dzieje Tristana i Izoldy to średniowieczny poemat epicki, powstał w IV i V w. n.e. lub wcześniej. Zgodnie ze średniowieczną tradycją, początkowo przekazywany był ustnie i zmieniany kolejno przez anonimowych trubadurów. Historia zaliczana jest do legend celtyckich. **Joseph Bédier przywrócił poemat do świadomości czytelników, zbierając istniejące fragmenty legend, tłumacząc na współczesny język francuski i nadając mu formę opowieści prozą.** Utwór Bédiera podzielony jest na dziewiętnaście rozdziałów, każdy z nich poprzedza motto z tekstu oryginalnego.

Tytułowymi bohaterami utworu jest para kochanków. **Tristan jest średniowiecznym rycerzem, obdarzonym wszystkimi cechami, jakie powinien posiadać, jest niezwykle odważny i dobrze wyszkolony, dzięki czemu pokonał wielu wrogów, w tym smoka. Nie uznaje zdrady i kłamstwa, jest honorowy i skory do poświęceń. Z drugiej strony jest rycerzem pokonanym przez miłość, która zmusiła go do wyrzeczenia się ideałów – kłamie, zdradza i oszukuje mimo składanych przyrzeczeń. Pokutą jest dla niego oddalenie od Izoldy, córki króla. Izolda dwukrotnie ratowała życie Tristanowi dzięki umiejętności przyrządzania naparów z ziół. Jest kobietą sprytną i wyrachowaną, ale z godnością znosi przeciwności losu.**

Dzieje Tristana i Izoldy można zaliczyć do romansów rycerskich, utwór nosi charakterystyczne dla gatunku cechy, takie jak **niedookreślone (baśniowe) czas i miejsce akcji, wątki fantastyczne, magiczne i cudowne, które realnie wpływają na losy bohaterów, oraz uniwersalna wymowa utworu.** Opowieść, którą snuje Bédier to baśniowa historia wyidealizowanej miłości, która potrafi pokonać nawet śmierć. Fabuła obejmuje wydarzenia rozciągnięte na wiele lat, od narodzenia Tristana po śmierć bohaterów.

W utworze można zaobserwować charakterystyczne dla średniowiecza struktury hierarchiczne w społeczeństwie oraz **elementy kultury rycerskiej (etosu rycerskiego),** takie jak wychowanie, pojedynki rycerskie czy Sąd Boży przez rozpalone żelazo, któremu poddała się Izolda.

Najważniejszym tematem *Dziejów Tristana i Izoldy* jest wyidealizowana miłość, która w zasadzie składa się z tęsknot i marzeń. Uczucia bohaterów nigdy nie są umiarkowane, zawsze niewyobrażalnie intensywne.

PEŁNE OPRACOWANIE

POWSTANIE UTWORU I JEGO AUTORZY

Poemat *Dzieje Tristana i Izoldy* powstał w okresie Średniowiecza na terenach północnej Francji. Należy, wraz z opowieścią *O królu Arturze i rycerzach Okrągłego Stołu*, do cyklu utworów bretońskich, tworzonych po obu stronach Kanału La Manche przez plemiona celtyckie w IV i V w. n.e. lub nawet wcześniej.

Zgodnie ze zwyczajem panującym we wczesnym Średniowieczu utwór przekazywany był ustnie, a kolejni anonimowi bajarze zmieniali go, rozbudowywali, ozdabiali zależnie od talentu i pomysłowości. Później, w XII i XIII w., został spisany w kilku wersjach w języku starofrancuskim i starogermańskim wierszem lub prozą przez różnych twórców.

Zachowane fragmenty opowieści o Tristanie i Izoldzie byłyby nieczytelne dla dzisiejszych odbiorców i mogłyby stanowić jedynie przedmiot dociekań historyków i filologów, gdyby nie francuski romanista i mediewista Joseph Bédier [czyt. żofej bedje] (1864–1938), który uwspółcześnił poemat, tłumacząc go na język francuski i nadając mu formę opowieści prozą. Bédier nie korzystał tylko z jednej wersji średniowiecznego poematu, złożył swą opowieść z różnych fragmentów, tworząc niezwykle ciekawą, bogatą mozaikę zdarzeń i przygód. Polskiej kulturze przyswoił ten utwór w 1917 r. Tadeusz Boy-Żeleński.

Otrzymałszy w ten oto sposób dzieło niezwykle. Z jednej bowiem strony *Dzieje...* są przesiąknięte duchem epoki Średniowiecza, jej obyczajowością, pierwotną duchowością, atmosferą nieprzebytych, pełnych zwierzyny borów, niezdobytých zamków i niezwyciężonych rycerzy; okrucieństwem, brutalnością przemieszana z patosem, uczuciową otwartością i niezwykle szczerością. Z drugiej strony jest to przedziwna opowieść o idealnej, nieosiągalnej, pięknej miłości, o jakiej marzą kochankowie wszystkich czasów.

WYJAŚNIENIE TYTUŁU UTWORU

Tytuł – *Dzieje Tristana i Izoldy* – wskazuje na modny w okresie Średniowiecza **chronologiczny układ zdarzeń w postaci „historii”**, opowieści uporządkowanej od narodzin bohatera do jego śmierci, bez retrospekcji i wtrąceń. Narrator skupia uwagę na zdarzeniach, perypetiach, bez rozważań natury psychologicznej i analiz przyczyn zachowania bohaterów. Nieliczne komentarze narratora-bajarza ujawniają jego stosunek do bohaterów i mają wpłynąć na opinię odbiorców. Są one pozostałością po

z Tristanem. Posłusznie jednak ulega jego woli i wraca na dwór. **Nie czuje się winna**, nie rozumie pouczeń pustelnika Ogryna. *Pustelnik powtarzał jej święte słowa Pisma, ale ona, zapłakana, wstrząsała głową i nie chciała uwierzyć* (s. 42). Wprost przeciwnie, Izolda **święcie wierzy, że Bóg jej sprzyja**. Z własnej woli poddaje się próbie przez rozpalone żelazo i wychodzi z niej zwycięsko, tym bardziej przekonana o swej niewinności.

Rozłączona z Tristanem, spełnia obowiązki królowej, ale jest smutna, przygnębiona, męczą ją tęsknota i zazdrość. Zazdrość sprawia, że odtrąca Tristana, nie chce go widzieć, a później, gdy zjawia się w przebraniu, rozpoznać. Jest **zmienna, popędliwa, ale wciąż kochająca i wierna**. Dlatego na wezwanie umierającego przybywa i umiera obok niego, tak jak sobie obiecywali podczas ostatniego spotkania.

CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH POSTACI

Król Marek – kreowany jest w utworze, zgodnie z konwencją średniowieczną, na **ideał szlachetnego, dobrego władcy**. Te zalety można dostrzec w sposobie traktowania Tristana – nie tylko jak wasala, ale jak syna (Tristan jest synem zmarłej siostry Marka – pięknej Blancheflor i jego wiernego druha Riwalena). Marek chętniej słucha Tristana niż doniesień jego przeciwników, nie chce wierzyć, że dwie najbardziej kochane przez niego istoty – żona i siostrzeniec – winni są zdrady. Dlatego cieszy się, gdy kochankom udaje się odeprzeć ataki donosicieli, i łatwo im przebacza. Jednak gdy wina zostaje udowodniona, gdy winowajcy zostają przyłapani na gorącym uczynku, władca jest **bardzo surowy**: skazuje ich bez sądu na śmierć i nie ulega prośbom dworzan ani ludu, bo tego wymaga honor władcy. Marek **potrafi także być okrutny** – za namową przywódcy trędowatych wydaje im swoją żonę na pohańbienie. Później jednak lituje się nad kochankami, znów wierzy w ich niewinność (gdy znajduje ich śpiących w lesie, ciało kochanków oddziela nagi miecz), pozwala Izoldzie wrócić na dwór. Nie jest łatwowierny, jest **dobry, umie przebaczać, kocha Izoldę i Tristana, współczuje im**. Nie wiemy, co naprawdę czuje, co przeżywa. Takie ujawnienie skrytych uczuć nie przystoi majestatowi władcy. Marek to prawdziwy król, surowy, ale **sprawiedliwy i litościwy**. Nie ma w jego postaci cienia śmieszności zdradzanego męża.

Brangien – jest także postacią typową. Jest to **wierna, oddana służebna**, a także powiernica, przyjaciółka swej pani. Czuje się winna, bo przez jej lekkomyślność Izolda i Tristan wypili miłosny napój. Z rozpaczą mówi: Izoldo, przyjaciółko moja, i ty, Tristanie, otoście wypili śmierć własną (s. 24), bo wie, że miłość Tristana i Izoldy nie ma prawa bytu, ale kochankowie nie będą mogli się od niej uwolnić, co zaprowadzi ich do tragicznego końca. Odtąd poświęca się całkowicie i bez reszty swej pani. Nawet wydana przez nią na śmierć mówi z oddaniem: *Ale skoro chce, bym umarła, powiedzcie jej, że ślę jej miłość i pozdrowienie i dziękuję za wszelkie dobro i cześć, które mi wyświadczyła, (...) Niechaj Bóg, w dobroci swej, strzeże jej czci, ciała, życia!* (s. 28).

SPIS TREŚCI

Pewniak
na teście

to będzie na teście

Dzieje Tristana i Izoldy

<i>Dzieciństwo Tristana</i>	7
<i>Morhołt z Irlandii</i>	12
<i>Szukanie Pięknej o Złotych Włosach</i>	16
<i>Napój miłosny</i>	23
<i>Brangien wydana niewolnikom</i>	26
<i>Wielka sosna</i>	29
<i>Karzeł Frocyn</i>	34
<i>Skok z kaplicy</i>	37
<i>Las moreński</i>	42
<i>Pustelnik Ogryn</i>	48
<i>Szalony Bród</i>	51
<i>Sąd przez rozpalone żelazo</i>	55
<i>Głos słowika</i>	58
<i>Dzwonek cudowny</i>	62
<i>Izolda o Białych Dłoniach</i>	64
<i>Kaherdyn</i>	69
<i>Dynas z Lidanu</i>	72
<i>Szaleństwo Tristana</i>	77
<i>Śmierć</i>	83

Krótkie opracowanie

Krótko o utworze	89
Krótkie streszczenie	90
Motywy	90

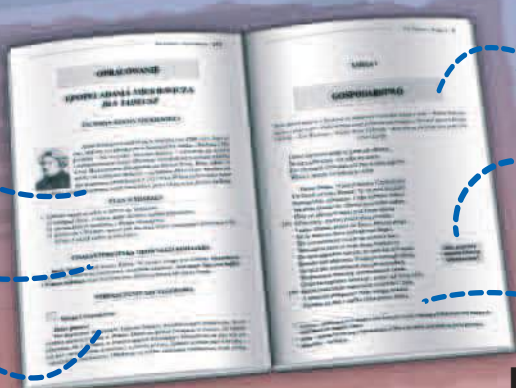
Pełne opracowanie

Powstanie utworu i jego autorzy	92
Wyjaśnienie tytułu utworu	92
Czas i miejsce akcji	93
Bohaterowie utworu	93
Plan wydarzeń	94
Streszczenie szczegółowe	96
Charakterystyka głównych bohaterów	100
Tristan	100

Izolda Jasnowłosa	102
Charakterystyka pozostałych postaci	103
Problematyka utworu	104
Gatunek utworu – romans rycerski	106
Budowa utworu	108
Cytaty, które mogą się przydać	108
Indeks komentarzy do tekstu	109

Pewniak
na teście

← to będzie na teście

opracowanie

streszczenie

charakterystyka

ważny cytat

problematyka

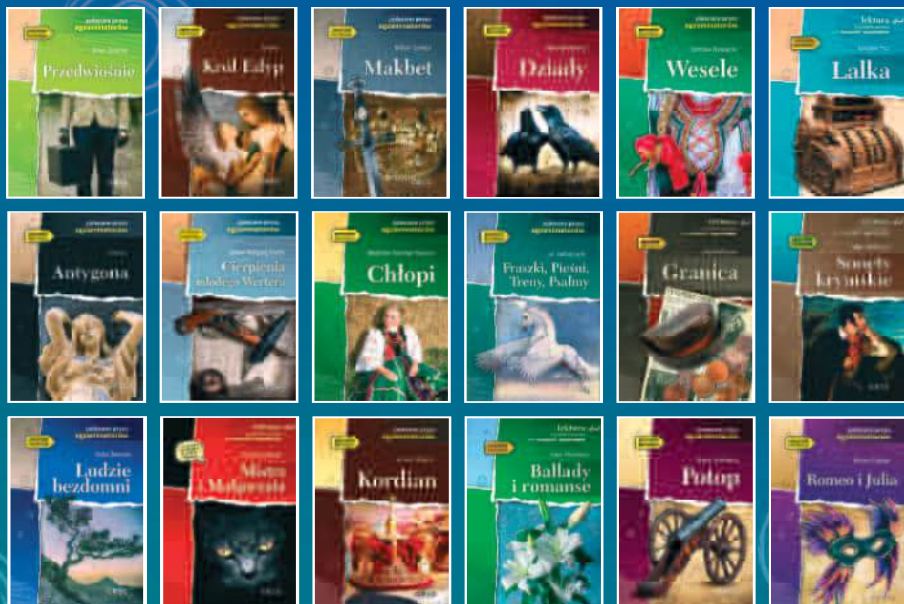
pewniak

ucz się tego, o co zapytają!

Pewniak
na teście

lektury Grega. Zaufaj sprawdzonej marce!

Najnowsze wydania zawierają **odpowiedzi na pytania z podręczników i testów.**

Pełnej oferty szukaj w najlepszych księgarniach.

ISBN 978-83-7327-163-0

9 788373 271630 >

GREG
WYDAWNICTWO

Wydawnictwo GREG
ul. Klasztorna 2B ■ 31-979 Kraków
www.greg.pl